

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liudmila Botnariuc împotriva Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți

(Dosarul nr. 3ra-930/23

NR. PIGD 2-21181339-01-3ra-13092023)

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 din Codul administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate. Invocarea declarativă a faptului că decizia instanței de apel se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: N. Bobu,
Instanța de apel : S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă,

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 09 decembrie 2021, Botnariuc Liudmila s-a adresat cu acțiune împotriva Consiliului comunal Zăbriceni, cu privire la anularea deciziei nr. 5/3 din 07.10.2021 „cu privire la ridicarea mandatului de consilier în Consiliul Comunal Zăbriceni”.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în rezultatul alegerilor locale din 20.10.2019, a obținut mandatul de consilier local din partea Partidului Liberal Democrat din Moldova în Consiliul comunal Zăbriceni, r-nul. Edineț. La data de 25.10.2021 a luat cunoștință cu decizia Consiliului comunei Zăbriceni nr. 5/3 din 07.10.2021 „Cu privire la ridicarea mandatului de consilier în Consiliul Comunal Zăbriceni” prin care i-a fost ridicat mandatul de consilier pe motiv că a lipsit la trei ședințe consecutive ale consiliului local.

3. A relatat că nu este de acord cu decizia nominalizată din considerentul că începând cu data de 29.01.2020, a părăsit Republica Moldova plecând peste hotare la muncă, fapt care poate fi demonstrat prin vizele aplicate în pașaport. Iar, despre faptul că părăsește Republica Moldova și pleacă la muncă a informat secretarul Consiliului com. Zăbriceni. Din Italia în țară a revenit la data de 28.09.2021. Faptul că a lipsit o perioadă îndelungată se mai datorează și faptului că după părăsirea Republicii Moldova a luat amploare pandemia COVID-19.

4. A menționat că din momentul revenirii în țară Consiliul comunei Zăbriceni s-a întrunit doar o singură dată, pe data de 07.10.2021 în ședință extraordinară la care și a fost adoptată decizia prin care i-a fost ridicat mandatul de consilier. La ședința din 07.10.2021 de asemenea a fost în imposibilitate de a participa, deoarece pe data de 02.10.2021 a plecat în România și a revenit pe data de 08.10.2021. Consideră că nu au fost ședințe de la care să fi absentat nemotivat, cu atât mai mult trei ședințe consecutive.

5. A solicitat reclamanta anularea deciziei nr.5/3 din 07.10.2021 „cu privire la ridicarea mandatului de consilier în Consiliul Comunal Zăbriceni”.

6. Prin încheierea 07 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a atras în calitate de terț – Oficiul Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat.

7. Prin hotărârea din 30 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, s-a admis acțiunea înaintată de Botnariuc Liudmila împotriva Consiliului comunal Zăbriceni, raionul Edineț cu privire la anularea actului administrativ. S-a anulat decizia Consiliului comunal Zăbriceni, raionul Edineț nr.5/3 din 07 octombrie 2021 „Cu privire la ridicarea mandatului de consilier în Consiliul comunal Zăbriceni”.

8. La 21 iulie 2022, Consiliul comunal Zăbriceni a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul central, din 30 iunie 2022, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

9. Prin decizia din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat de Consiliul comunal Zăbriceni împotriva hotărârii din 30 iunie 2022 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

10. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, legiuitorul nu a stabilit expres modalitatea de comunicare despre imposibilitatea participării în cadrul ședinței consiliului local. Respectiv în lipsa unei asemenea prevederi, modul de comunicare poate fi atât verbal, cât și în scris, iar faptul că Botnariuc Liudmila l-a informat verbal pe secretarul consiliului local – Iurie Țurcan, despre plecarea sa peste hotarele țării se confirmă prin explicația scrisă a secretarului consiliului - Țurcan Iurie eliberată Oficiului Teritorial Edineț al Cancelariei de Stat.

11. A mai remarcat instanța de apel că, autoritatea pârâtă nu a probat că lui Botnariuc Liudmila i-a fost adus la cunoștință despre convocarea ședințelor Consiliului comunal Zăbriceni, nefiind prezentate instanței dovezi în acest sens, cum ar fi: avize poștale, înștiințări expediate pe poșta electronica, efectuarea apelurilor telefonice sau înștiințarea cu alte instrumente on-line, cum ar fi aplicațiile „Viber” „Watsapp” „Skype” „Messenger”.

12. De asemenea s-a menționat că, cadrul normativ nu exclude și înștiințarea de către consilier a secretarului consiliului despre faptul imposibilității participării sale la ședința consiliului, or, anume secretarul consiliului este investit cu sarcina înștiințării despre data convocării consiliului local, sarcină care o exercită secretarul sub autoritatea primarului localității. Prin urmare, atât la materialele cauzei, cât și la dosarul administrativ, lipsește dovada înștiințării legale a intimatei despre preconizarea și desfășurarea ședințelor Consiliului local Zăbriceni la care aceasta urma să participe. Iar, având în vedere evenimentele redate, instanța de fond corect a stabilit că, pentru ședințele petrecute, lipsa reclamantei este motivată, ea neavând cunoștință de convocarea acestora, iar aflarea ei în afara hotarelor țării s-a datorat restricțiilor impuse de pandemia Covid-19.

13. A concluzionat Curtea de Apel Bălți că, de către administrația publică locală nu au fost găsite soluții și întreprinse măsuri de înștiințare a consilierului despre convocarea ședințelor Consiliului comunal Zăbriceni.

14. La data de 09 martie 2023 Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, a depus cerere de recurs nemotivată, iar la data 13 septembrie 2023 cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 85-86, 90-93), solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

15. A menționat recurentul că, Botnariuc Liudmila nu a informat despre absența sa în modul în care este prevăzut de lege, ignorând participarea sa obligatorie la ședințele consiliului și în continuare abuză de drepturile sale de a contesta un act administrativ perfect legal.

16. A mai relatat că nu ne este clar din care considerente instanțele au fost imparțiale și au stabilit că în sarcina consiliului era pusă înștiințarea intimitei Botnariuc Liudmila despre convocarea ședințelor consiliului, ori alesul local este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației. Alesul local se află încontinuu în exercitarea mandatului pe toată durata acestuia.

17. A menționat că, instanțele de judecată au admis ca intimata Botnariuc Liudmila prin statutul său de ales local să ignore prevederile legale.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

18. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

19. Art. 245 Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

20. Art. 246 alin. (1) și (2) Codul administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere,

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

- a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;
- b) recursul este depus în mod repetat;
- c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;
- d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1);
- e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2);
- f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție”.

21. Art. XI alin.(3) Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) prevede:

”Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Bălți la data de 23 februarie 2023, care a fost expediată recurentului la data de 01.03.2023 (f.d. 82). Astfel, la data de 09 martie 2023 recurentul a depus cerere de recurs nemotivată. Alineatul (2) al art. 245 din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului). Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 23 august 2023 (f.d. 87). La data de 13 septembrie 2023, Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, a depus recursul motivat împotriva deciziei din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d. 90). Astfel, recursul depus de Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac, împotriva deciziei din 23 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, este în termen.

23. La 19 septembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs depusă de Consiliul municipal Bălți.

24. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

25. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul

neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

27. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

29. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

30. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme

cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

31. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 (în vigoare până la 1 septembrie 2023) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Consiliul comunal Zăbriceni raionul Edineț, reprezentat de avocatul Dmitrii Gubceac.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi